

Άδειες δημοσίων υπαλλήλων

- Χορήγηση αδειών σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. (Νόμος υπ' αριθ. 3528/2007)
  - Άρθρο 48 : Δικαίωμα κανονικής άδειας
  - Άρθρο 49 : Χορήγηση κανονικής άδειας
  - Άρθρο 50 : Δικαίωμα ειδικής άδειας
  - Άρθρο 51 : Άδειες χωρίς αποδοχές
  - Άρθρο 52 : Άδειες μητρότητας
  - Άρθρο 53 : Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις
  - Άρθρο 54 : Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας
  - Άρθρο 55 : Χορήγηση αναρρωτικής άδειας
  - Άρθρο 58 : Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης
  - Άρθρο 59 : Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους
  - Άρθρο 60 : Άδειες εξετάσεων
- Άλλοι λόγοι μη παρουσίας στην εργασία σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. (Νόμος υπ' αριθ. 3528/2007)
  - Άρθρο 99 : Θέση σε διαθεσιμότητα
  - Άρθρο 100 : Διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας
  - Άρθρο 101 : Διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης
  - Άρθρο 102 : Αποδοχές διαθεσιμότητας
  - Άρθρο 105 : Συνέπειες αργίας
  - Άρθρο 109 : Πειθαρχικές ποινές

Χορήγηση αδειών σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. (Νόμος υπ' αριθ. 3528/2007)

ΦΕΚ 26 Α' /9-2-2007 Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Άρθρο 48 : Δικαίωμα κανονικής άδειας

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται κανονική άδεια με αποδοχές δύο (2) μήνες μετά το διορισμό τους. Η άδεια που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι ορίζεται σε δύο (2) ημέρες για κάθε μήνα υπηρεσίας και δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τον αριθμό των ημερών κανονικής άδειας που δικαιούνται με τη συμπλήρωση ενός (1) έτους δημόσιας πραγματικής υπηρεσίας.

2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, μετά τη συμπλήρωση ενός (1) έτους πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, δικαιούνται κανονική άδεια απουσίας με αποδοχές, η διάρκεια της οποίας ορίζεται σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα πέντε (5) εργάσιμων ημερών και είκοσι τέσσερις (24) εργάσιμες ημέρες αν ακολουθούν εβδομάδα έξι (6) εργάσιμων ημερών. Ο χρόνος της κανονικής άδειας επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης και μέχρι τη συμπλήρωση του ανώτατου ορίου των είκοσι πέντε (25) ή τριάντα (30) εργάσιμων ημερών προκειμένου για πενθήμερη ή εξαήμερη εβδομάδα εργασίας, αντίστοιχα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να προσαυξάνεται ως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.

(Εκδόθηκε η με αριθ. ΔΙΔΑΔ/φ.51/578/οικ. 6378/4-18 Μαρτ. 2008 (ΦΕΚ Β' 475) Απ. Υπ. Εσωτ., κατωτ. αριθ. 221.)

Ισχύει με τα όσα ορίζονται στην απόφαση : ΔΙΔΑΔ/Φ.51/261/26452/10-12-1999 (ΦΕΚ 2173/Β/17-12-1999)

Η κανονική άδεια των υπαλλήλων που υπηρετούν σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών προσαυξάνεται ως ακολούθως:

α) Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στους νομούς Κιλκίς, Σερρών και Πέλλας κατά δύο (2) εργάσιμες ημέρες.

β) Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στους νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας και Δράμας κατά τρεις (3) εργάσιμες ημέρες.

γ) Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κερκύρας και Δωδεκανήσου κατά τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε όσους έχουν κατά τις κείμενες διατάξεις διακοπές εργασίας. Οι υπάλληλοι αυτοί μπορούν, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι ανάγκης, να παίρνουν κανονική άδεια με αποδοχές ως δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κατ' έτος.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προσαυξάνεται η κανονική άδεια των υπαλλήλων που απασχολούνται σε επικίνδυνες και ανθυγιεινές εργασίες. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο αριθμός των ημερών προσαύξησης της κανονικής άδειας.

Άρθρο 49 : Χορήγηση κανονικής άδειας

1. Δεκαπέντε (15) ημέρες από την κανονική άδεια χορηγούνται υποχρεωτικά, εφόσον το ζητήσει ο υπάλληλος, από 15 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου. Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει σε υπηρεσίες οι οποίες έχουν καθοριστεί με απόφαση του οικείου Υπουργού και κατά την περίοδο αυτή βρίσκονται στην αιχμή της λειτουργίας τους ή λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση. Όταν με αίτηση του υπαλλήλου ολοκληρωθεί η άδεια χορηγείται εκτός από την περίοδο αυτή, προσαυξάνεται κατά πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η προσαύξηση αυτή δεν χορηγείται όταν ο υπάλληλος κάνει χρήση της κανονικής του άδειας κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα.
2. Η υπηρεσία, στην οποία ανήκει ο υπάλληλος, χορηγεί υποχρεωτικά σε αυτόν μέσα στο δεύτερο εξάμηνο κάθε έτους την κανονική άδεια που δικαιούται και αν ακόμα δεν την ζητήσει.
3. Επιτρέπεται να μην χορηγείται, να περιορίζεται ή να ανακαλείται η κανονική άδεια προκειμένου να αντιμετωπιστούν έκτακτες ανάγκες της υπηρεσίας, μετά όμως από έγκριση του οργάνου που προϊστάται εκείνου το οποίο είναι αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας. Αν τέτοιο όργανο δεν υπάρχει, αποφασίζει το αρμόδιο για τη χορήγηση της άδειας όργανο.
4. Η άδεια που δεν χορηγήθηκε κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, χορηγείται υποχρεωτικά το επόμενο έτος.

Έτος	Ημέρες 5μερο	Ημέρες 6μερο	Παρατηρήσεις
1ο	20	24	Ξεκινά 2 μήνες μετά το διορισμό και είναι 2 ημέρες για κάθε μήνα μέχρι τις 20 μέρες.
2ο	21	25	Προσαυξάνεται ως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες ο αριθμός των ημερών κανονικής άδειας των υπαλλήλων που υπηρετούν σε παραμεθόριες περιοχές.
3ο	22	26	
4ο	23	27	Προσαύξηση ημερών:
5ο	24	28	Παραμεθόριες :
6ο	25	29	α) Κιλκίς, Σερρών και Πέλλας (+2 ημέρες)
7ο και εξής	25	30	β) Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας και Δράμας (+3 ημέρες)
			γ) Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κερκύρας και Δωδεκανήσου (+4 ημέρες)
			Αν η άδεια χορηγηθεί εκτός περιόδου 15 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου και όχι κατά την περίοδο των Χριστουγέννων και του Πάσχα (+5 ημέρες)

Άρθρο 50 : Δικαίωμα ειδικής άδειας

1. Οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα άδειας απουσίας με αποδοχές πέντε (5) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση γάμου και τριών (3) εργάσιμων ημερών σε περίπτωση θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β' βαθμού. Επίσης δικαιούνται κατόπιν τεκμηριωμένης αίτησης ειδική άδεια με αποδοχές διάρκειας μίας (1) έως τριών (3) ημερών, κατά περίπτωση, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου.

«Στον πατέρα υπάλληλο χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών σε περίπτωση γέννησης τέκνου. Η άδεια αυτή χορηγείται και στην περίπτωση υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετηθέν δεν έχει υπερβεί το 2ο έτος της ηλικίας του.» Τα μέσα σε «» τελευταία εδάφ. προστέθηκαν με την παρ. 2 άρθρ. 18 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α' 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

2. Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας δικαιούνται ειδική άδεια με αποδοχές έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται τα νοσήματα του προηγούμενου εδαφίου.

3. Η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται και σε υπαλλήλους που έχουν τέκνα που πάσχουν από βαριά νοητική στέρωση ή σύνδρομο Down.

4. Υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω δικαιούνται από την υπηρεσία κάθε ημερολογιακό έτος άδεια με αποδοχές έξι (6) εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής τους άδειας.

5. Υπάλληλος ο οποίος ανταποκρίνεται σε πρόσκληση από υπηρεσία αιμοληψίας για κάλυψη έκτακτης ανάγκης, καθώς και υπάλληλος ο οποίος μετέχει σε οργανωμένη ομαδική αιμοληψία δικαιούται ειδικής άδειας απουσίας, με πλήρεις αποδοχές, δύο (2) ημερών.

(6). (Καταργήθηκε από το πρώτο εδάφ. της παρ. 1 άρθρ. 1 Νόμ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254), κατωτ. αριθ. 228. Με το δε δεύτερο εδάφ. ιδίας παρ. 1 ορίστηκε ότι: «Κάθε διάταξη που ρυθμίζει το ίδιο ζήτημα με τις ως άνω καταργούμενες διατάξεις και αφορά υπάλληλους ή λειτουργούς του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού παύει να ισχύει»).

(7). 6. Λοιπές άδειες που προβλέπονται από κείμενες ειδικές διατάξεις διατηρούνται.

Η παρ. 7 αναριθμήθηκε σε παρ. 6 από την παρ. 2 άρθρ. 1 του αυτού Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254), κατωτ. αριθ. 228.

7. «Υπάλληλος που εργάζεται πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του, δικαιούται υπηρεσιακή άδεια αναπλήρωσης με αποδοχές, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες το έτος.»

Το μέσα σε «» πρώτο εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την περίπτ. α΄ της παρ. 10 άρθρ. 26 Νομ. 4325/11-11 Μαΐου 2015 (ΦΕΚ Α΄ 47), Τομ. 36, Κεφ. Ε, Θέμα α, αριθ. 42, σελ. 372,14.

Η ανωτέρω άδεια χορηγείται μόνον εφόσον:

α) προκύπτει από το σύστημα ελέγχου τήρησης του ωραρίου ότι ο υπάλληλος έχει εργαστεί τουλάχιστον μία (1) ώρα ανά ημέρα πέραν του νόμιμου ωραρίου του,

β) ο άμεσα προϊστάμενος του και ο προϊστάμενος της άμεσα υπερκείμενης οργανικής μονάδας και εφόσον δεν υπάρχει ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικού, βεβαιώνει εγγράφως ότι ο υπάλληλος εργάστηκε πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του, για εξαιρετικά επείγουσα και ιδιαίτερα σημαντική εργασία που έπρεπε να ολοκληρωθεί μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία και γ) ο υπάλληλος δεν έχει λάβει υπερωριακή αμοιβή για το χρόνο που εργάστηκε πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του.

«Προκειμένου να χορηγηθεί μία (1) ημέρα υπηρεσιακή άδεια, ο υπάλληλος πρέπει να έχει εργαστεί τουλάχιστον μία (1) ώρα ανά ημέρα, πέραν του νόμιμου ωραρίου του και για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ίσο με το 75% του ισχύοντος για αυτόν ημερήσιου ωραρίου.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. αντικαταστάθηκε ως άνω από την περίπτ. β΄ της παρ. 10 άρθρ. 26 Νομ. 4325/11-11 Μαΐου 2015 (ΦΕΚ Α΄ 47), Τομ. 36, Κεφ. Ε, Θέμα α, αριθ. 42, σελ. 372,14.

Η παρ. 7 προστέθηκε με το άρθρ. 38 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ. 2014 (ΦΕΚ Α΄ 74), Τομ.1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,21062, αριθ. 135.

Είδος ειδικής άδειας	Ημέρες	Παρατηρήσεις
Γάμου	5	
Θανάτου συζύγου τους ή και συγγενούς έως και β΄ βαθμού	3	
Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος ή για τη συμμετοχή σε δίκη	1 - 3	
Στον πατέρα υπάλληλο σε περίπτωση γέννησης τέκνου και στην περίπτωση υιοθεσίας	2	Εφόσον το υιοθετηθέν δεν έχει υπερβεί το 2ο έτος της ηλικίας του.
Υπάλληλοι που πάσχουν ή έχουν σύζυγο ή τέκνο που πάσχει από νόσημα το οποίο απαιτεί τακτικές μεταγγίσεις αίματος ή χρήζει περιοδικής νοσηλείας ή που έχουν τέκνα που πάσχουν από βαριά νοητική στέρηση ή σύνδρομο Down	έως 22	Ετησίως
Υπάλληλοι με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω	6	Ετησίως επιπλέον της κανονικής τους άδειας.
Αιμοδοσίας	2	Για κάθε αιμοδοσία
Υπάλληλος που εργάζεται πέραν του νόμιμου ημερήσιου ωραρίου του, δικαιούται υπηρεσιακή άδεια	έως 15	Ετησίως

Άρθρο 51 : Άδειες χωρίς αποδοχές

1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτηση του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

«Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά στο φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα όταν πρόκειται για νοσηλεία ανήλικου τέκνου λόγω

ασθένειας ή ατυχήματος που καθιστά αναγκαία την άμεση παρουσία του.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 26 Νόμ. 4305/30-31 Οκτ. 2014 (ΦΕΚ Α΄ 237), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, αριθ. 136, σελ. 116,31062.

2. Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές συνολικής διάρκειας έως «πέντε (5) ετών», ύστερα από αίτηση τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους.

Οι μέσα σε «» λέξεις αντικαταστάθηκαν ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 37 Νομ. 3986/1-1 Ιουλ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 152), Τομ. 26, Κεφ. Η, Θέμα στ, σελ. 380, αριθ. 1.

3. Υπάλληλος, του οποίου σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

4. Στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε (5) έτη, η οποία μπορεί να παραταθεί με την ίδια διαδικασία για μία ακόμα πενταετία. Αν ο υπάλληλος δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.

5. Ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας μόνο στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου.

6. Κατά τη διάρκεια της άδειας της παρ. 4 του άρθρου αυτού ο υπάλληλος υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και στα ταμεία πρόνοιας, οι οποίες αντιστοιχούν στο βαθμό ή το μισθό της υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά.

Άρθρο 52 : Άδειες μητρότητας

1. Στις υπαλλήλους οι οποίες κυφορούν, χορηγείται άδεια μητρότητας με πλήρεις αποδοχές δύο (2) μήνες πριν και τρεις (3) μήνες μετά τον τοκετό. Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Η άδεια λόγω κυφορίας χορηγείται ύστερα από βεβαίωση του θεράποντος ιατρού για τον πιθανολογούμενο χρόνο τοκετού. «Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 18 Νομ. 3801/3-4 Σεπτ. 2009 (ΦΕΚ Α΄ 163), κατωτ. Θέμα μ, σελ. 358,6626, αριθ. 55.

2. Όταν ο τοκετός πραγματοποιείται σε χρόνο μεταγενέστερο από αυτόν που είχε πιθανολογηθεί αρχικά, η άδεια που είχε χορηγηθεί, παρατείνεται μέχρι την πραγματική ημερομηνία του τοκετού, χωρίς αυτή η παράταση να συνεπάγεται αντίστοιχη μείωση του χρόνου της άδειας που χορηγείται μετά τον τοκετό. Όταν ο τοκετός πραγματοποιηθεί σε χρόνο προγενέστερο από αυτόν που είχε αρχικά πιθανολογηθεί, το υπόλοιπο της άδειας χορηγείται μετά τον τοκετό, ώστε να εξασφαλιστεί συνολικός χρόνος άδειας πέντε (5) μηνών.

3. Σε κυφορούσες υπαλλήλους που έχουν ανάγκη ειδικής θεραπείας, μετά την εξάντληση της αναρρωτικής άδειας με αποδοχές, χορηγείται κανονική άδεια κυφορίας με αποδοχές, μετά από βεβαίωση θεράποντος ιατρού και διευθυντή γυναικολογικής ή μαιευτικής κλινικής ή τμήματος δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος.

4. Στις υπαλλήλους που υιοθετούν τέκνο, χορηγείται άδεια τριών (3) μηνών με πλήρεις αποδοχές εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών. Ένας μήνας από την άδεια αυτή μπορεί να καλύπτει απουσία της υπαλλήλου κατά το προ της υιοθεσίας διάστημα.

5. Επιδόματα λόγω τοκετού, που καταβλήθηκαν στην υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου λόγω υποχρεωτικής ασφάλισης σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκπίπτουν από τις αποδοχές που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της άδειας μητρότητας, εφόσον η ασφάλιση θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

ΑΔΕΙΕΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	Πριν τον τοκετό μήνες	Μετά τον τοκετό 1ο, 2ο και 3ο τέκνο μήνες	Μετά τον τοκετό 4ο τέκνο μήνες	Μετά τον τοκετό 5ο τέκνο μήνες	Πολύδυμη κύηση μήνες	Από περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας μήνες	Παρατηρήσεις
Με κυφορία	2	3	5	7	Δίδυμα 4 Τρίδυμα 5 Τετράδυμα 6 κλπ		Σε περίπτωση απόκτησης τέκνου πέραν του 3ου, η μετά τον τοκετό άδεια προσαυξάνεται κάθε φορά κατά δύο (2) μήνες. Σε περίπτωση πολύδυμης κύησης, η άδεια λοχείας αυξάνεται κατά ένα (1) μήνα για κάθε τέκνο πέραν του ενός.

Με υιοθεσία					3	Εντός του πρώτου εξαμήνου μετά την περαίωση της διαδικασίας της υιοθεσίας, εφόσον το υιοθετημένο τέκνο είναι ηλικίας έως έξι (6) ετών
-------------	--	--	--	--	---	---

Άρθρο 53 : Διευκολύνσεις υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις

«1. Η προβλεπόμενη, από την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του παρόντος, άδεια χορηγείται στον φυσικό, θετό και ανάδοχο γονέα υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών ή έως οκτώ (8) ετών εφόσον η υιοθεσία δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ηλικία των έξι (6) ετών.

Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω.»

Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 2 άρθρ. 26 Νόμ. 4305/30-31 Οκτ. 2014 (ΦΕΚ Α΄ 237), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, αριθ. 136, σελ. 116,31062.

2. Ο χρόνος εργασίας του γονέα υπαλλήλου μειώνεται κατά δύο (2) ώρες ημερησίως εφόσον έχει τέκνα ηλικίας έως δύο (2) ετών και κατά μία (1) ώρα, εφόσον έχει τέκνα ηλικίας από δύο (2) έως τεσσάρων (4) ετών.

Ο γονέας υπάλληλος δικαιούται εννέα (9) μήνες άδεια με αποδοχές για ανατροφή παιδιού, εφόσον δεν κάνει χρήση του κατά το προηγούμενο εδάφιο μειωμένου ωραρίου.

Για το γονέα που είναι άγαμος ή χήρος ή διαζευγμένος ή έχει αναπηρία 67% και άνω, το κατά μία ώρα μειωμένο ωράριο του πρώτου εδαφίου ή η άδεια του προηγούμενου εδαφίου προσαυξάνονται κατά έξι (6) μήνες ή ένα (1) μήνα αντίστοιχα. Στην περίπτωση γέννησης 4ου τέκνου, το μειωμένο ωράριο εργασίας παρατείνεται για δύο (2) ακόμα έτη.

Με την παρ. 2 άρθρ. 24 Νομ. 3896/6-8 Δεκ. 2010 (ΦΕΚ Α΄ 207), Τομ. 1, Κεφ. Γ, Θέμα στ, σελ. 52,210, αριθ. 22 ορίστηκε ότι: «Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις που τίθεται ζήτημα άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ, όπως ενσωματώθηκε ιδίως με τα προεδρικά διατάγματα 176/1997 (ΦΕΚ 50 Α΄) και 41/2003 (ΦΕΚ 44 Α΄), καθώς και της οδηγίας 96/34/ΕΚ, όπως ενσωματώθηκε ιδίως με τα άρθρα 5 και 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α΄), 25 του ν. 2639/1998 (ΦΕΚ 205 Α΄), 53 παρ. 2 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄), 6 του π.δ. 193/1988 (ΦΕΚ 84 Α΄) και 8 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας έτους 2003.» Με τη δε παρ. 1 ιδίου άνω άρθρ. 24 ορίστηκε ότι: «Όταν ένα πρόσωπο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου ισχυρίζεται ότι υφίσταται μεταχείριση που ενέχει διάκριση λόγω φύλου, κατά τις ανωτέρω διατάξεις, και επικαλείται, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής, γεγονότα ή στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, ή ότι εκδηλώθηκε σεξουαλική ή άλλη παρενόχληση κατά την έννοια του παρόντος νόμου, ο καθ' ου φέρει το βάρος να αποδείξει στο δικαστήριο ή σε άλλη αρμόδια αρχή, ότι δεν υπήρξε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Η ανωτέρω ρύθμιση δεν ισχύει στην ποινική διαδικασία.»

«Σε περίπτωση γέννησης διδύμων, τριδύμων κλπ. τέκνων χορηγείται επιπλέον άδεια ανατροφής χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών με αποδοχές για κάθε τέκνο πέραν του ενός.»

Το μέσα σε «» εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 6 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254),) κατωτ. αριθ. 228.

3. Αν και οι δύο γονείς είναι υπάλληλοι, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στις υπηρεσίες τους καθορίζεται ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση του μειωμένου ωραρίου ή της άδειας ανατροφής, εκτός αν με την ανωτέρω κοινή τους δήλωση καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας θα κάνει χρήση, αλλά πάντοτε διαδοχικώς και μέσα στα χρονικά όρια της προηγούμενης παραγράφου.

Αν η σύζυγος του υπαλλήλου ή ο σύζυγος της υπαλλήλου εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, εφόσον δικαιούται όμοιων ολικώς ή μερικώς διευκολύνσεων, ο σύζυγος ή η σύζυγος υπάλληλος δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2 κατά το μέρος που η σύζυγος αυτού ή ο σύζυγος αυτής δεν κάνει χρήση των δικών της ή των δικών του δικαιωμάτων ή κατά το μέρος που αυτά υπολείπονται των διευκολύνσεων της παραγράφου 2.

(Αν η σύζυγος του υπαλλήλου δεν εργάζεται ή δεν ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα, ο σύζυγος δεν δικαιούται να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παραγράφου 2, εκτός αν λόγω σοβαρής πάθησης ή βλάβης κριθεί ανίκανη να αντιμετωπίζει τις ανάγκες ανατροφής του παιδιού, σύμφωνα με βεβαίωση της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο υπάλληλος.)

Το μέσα σε () τρίτο εδάφ. καταργήθηκε από την παρ. 2 άρθρ. 6 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254), κατωτ. αριθ. 228.

4. Όταν ο ένας γονέας λάβει την άδεια της παρ. 1 του παρόντος, ο άλλος δεν έχει δικαίωμα να κάνει χρήση των διευκολύνσεων της παρ. 2 του άρθρου αυτού για το ίδιο διάστημα.

5. Σε περίπτωση διάστασης, διαζυγίου, χηρείας ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια της παρ. 1 και τις διευκολύνσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου δικαιούται ο γονέας που ασκεί την επιμέλεια.

6. Οι υπηρεσίες υποχρεούνται να διευκολύνουν τους υπαλλήλους που έχουν τέκνα τα οποία παρακολουθούν μαθήματα πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για να επισκέπτονται το σχολείο των παιδιών τους, με σκοπό την παρακολούθηση της σχολικής τους επίδοσης.

Για τη χορήγηση διευκόλυνσης στους υπαλλήλους για την παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των τέκνων τους εκδόθηκε η

με αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.53/122/οικ.20561/9-17 Αυγ. 2007 (ΦΕΚ Β΄ 1613) Απ. Υπ. ΕΣ.Δ.Δ.Α., κατωτ. αριθ. 218.

"Με την εν λόγω απόφαση η δικαιούμενη άδεια για τους υπαλλήλους που έχουν ένα (1) τέκνο παραμένει τέσσερις (4) ημέρες. Για τους υπαλλήλους που έχουν δύο (2) τέκνα και άνω, η άδεια ορίζεται σε πέντε (5) ημέρες αντί των τεσσάρων (4) ημερών που χορηγούνταν μέχρι σήμερα. Στην περίπτωση δε που τα τέκνα παρακολουθούν μαθήματα σε ιδρύματα διαφορετικής εκπαιδευτικής βαθμίδας, η άδεια των πέντε (5) ημερών αυξάνεται κατά μία (1) μέρα ακόμη. (περ. β΄ παρ. 2). Σημειώνεται ότι, η ανωτέρω απόφαση ισχύει και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α α΄ και β΄ βαθμού."

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και καθορίζεται το ανώτατο όριο ημερών απουσίας.

Άρθρο 54 : Δικαίωμα αναρρωτικής άδειας

Με την περίπτ. β΄ της παρ. 9 άρθρ. 20 Νομ. 4019/28-30 Σεπτ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 216), Τομ. 14, Κεφ. Γ, Θέμα η, αριθ. 1, σελ. 208,60 ορίστηκε ότι: «Τα άρθρα 54, 55, 56, 164, 165, 166 και 167 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26) έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ)», με την δε περίπτ. γ΄ ίδιας άνω παρ. 9 ορίστηκε ότι: «Οι περιπτώσεις α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)»

1. Στον υπάλληλο που είναι ασθενής ή χρειάζεται να αναρρώσει, χορηγείται αναρρωτική άδεια με αποδοχές τόσων μηνών όσα είναι τα έτη της υπηρεσίας του, από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που τυχόν έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Αναρρωτική άδεια χορηγούμενη χωρίς διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες. Χρόνος υπηρεσίας τουλάχιστον έξι (6) μηνών θεωρείται ως πλήρες έτος. «Υπάλληλος, ο οποίος δεν έχει συμπληρώσει χρόνο υπηρεσίας έξι (6) μηνών, δικαιούται να λάβει τις βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες που προβλέπονται. Μετά την εξάντλησή τους, ο υπάλληλος δικαιούται άδεια άνευ αποδοχών.»

Το μέσα σε «» τελευταίο εδάφ. προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 30 Νομ. 3731/19-23 Δεκ. 2008 (ΦΕΚ Α΄ 263), Τομ. 3, Κεφ. Α, Θέμα α, σελ. 52,50115, αριθ. 150.

2. Στην αναρρωτική άδεια συνυπολογίζονται και οι ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας που προηγήθηκαν της άδειας.

3. Στον υπάλληλο που πάσχει από δυσίατο νόσημα, χορηγείται αναρρωτική άδεια, της οποίας η διάρκεια είναι διπλάσια από τη διάρκεια των αδειών των προηγούμενων παραγράφων.

4. Τα δυσίατα νοσήματα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας. με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού έως οκτώ (8) ημέρες κατ` έτος. Δύο (2) εξ αυτών, αλλά όχι συνεχόμενες, μπορούν να χορηγούνται μόνο με υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου.

....

Το άρθρ. 55 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 2 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254), κατωτ. αριθ. 228.

Άρθρο 55 : Χορήγηση αναρρωτικής άδειας

Με την περίπτ. β΄ της παρ. 9 άρθρ. 20 Νομ. 4019/28-30 Σεπτ. 2011 (ΦΕΚ Α΄ 216), Τομ. 14, Κεφ. Γ, Θέμα η, αριθ. 1, σελ. 208,60 ορίστηκε ότι: «Τα άρθρα 54, 55, 56, 164, 165, 166 και 167 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26) έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ)», με την δε περίπτ. γ΄ ίδιας άνω παρ. 9 ορίστηκε ότι: «Οι περιπτώσεις α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)»

1. Η αναρρωτική άδεια χορηγείται ανά μήνα με εξαίρεση την περίπτωση των δυσίατων νοσημάτων όπως αυτά ορίζονται με την απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 54 που χορηγείται ανά εξάμηνο κατ` ανώτατο όριο.

2. Βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες χορηγούνται με γνωμάτευση θεράποντος ιατρού έως οκτώ (8) ημέρες κατ` έτος. Δύο (2) εξ αυτών, αλλά όχι συνεχόμενες, μπορούν να χορηγούνται μόνο με υπεύθυνη δήλωση του υπαλλήλου.

3. Ο υπάλληλος υποχρεούται να δεχτεί την επίσκεψη του ελεγκτή ιατρού.

4. Η αποστολή ιατρού για έλεγχο υπαλλήλου, που κάνει χρήση βραχυχρόνιων αναρρωτικών αδειών κατ` επανάληψη, είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία και η τυχόν παράλειψη της συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του αρμοδίου προϊσταμένου της διεύθυνσης διοικητικού».

Το άρθρ. 55 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 2 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α΄ 254), κατωτ. αριθ. 228.

Είδος άδειας	Διάστημα άδειας έως	Παρατηρήσεις
Βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια	8 ημέρες/Έτος	Υπάλληλος, ο οποίος δεν έχει συμπληρώσει χρόνο υπηρεσίας έξι (6) μηνών, δικαιούται να λάβει τις βραχυχρόνιες αναρρωτικές άδειες που προβλέπονται. Μετά την εξάντλησή τους, ο υπάλληλος δικαιούται άδεια άνευ αποδοχών
Αναρρωτική άδεια	12 μήνες χωρίς διακοπή	Τόσοι μήνες όσα είναι τα έτη της υπηρεσίας του από την οποία αφαιρείται το σύνολο των αναρρωτικών αδειών που τυχόν έχει λάβει μέσα στην προηγούμενη πενταετία. Χορηγείται μετά από 6 μήνες υπηρεσίας του υπαλλήλου. Χορηγείται ανά μήνα.
Αναρρωτική άδεια για δυσίατο νόσημα	2x 12 μήνες χωρίς διακοπή	Στον υπάλληλο που πάσχει από δυσίατο νόσημα, χορηγείται αναρρωτική άδεια, της οποίας η διάρκεια είναι διπλάσια από τη διάρκεια των αδειών των προηγούμενων παραγράφων.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Άρθρο 58 : Άδειες υπηρεσιακής εκπαίδευσης

Με την παρ. 14 άρθρου ενάτου Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α΄ 54), κατωτ. αριθ. 226, όπως αντικαταστάθηκε από το αρθρ. 4 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013(ΦΕΚ Α΄ 254) κατωτ. αριθ. 228 ορίστηκε ότι: «Δεν χορηγούνται άδειες και παρατάσεις αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης του άρθρου 58 του ν. 3528/2007 και του άρθρου 65 του ν. 3584/2007 για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης μέχρι τις 31.12.2014. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγει την ισχύ αδειών υπηρεσιακής εκπαίδευσης που έχουν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις.»

1. Για τη συμμετοχή του υπαλλήλου σε προγράμματα μετεκπαίδευσης και προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης. Άδεια δεν χορηγείται αν ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου που απομένει μετά το πέρας της άδειας είναι μικρότερος του τετραπλάσιου της χρονικής διάρκειας της άδειας. Επίσης η ανωτέρω άδεια δεν χορηγείται αν ο υπάλληλος δεν έχει συμπληρώσει τη δοκιμαστική υπηρεσία (2 έτη).

2. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης χορηγείται από τον αρμόδιο Υπουργό ή από τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου και μετά από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο ελέγχει τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 1 και συνεκτιμά τη συνάφεια της μετεκπαίδευσης ή της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης με το αντικείμενο της υπηρεσίας του, την υπηρεσιακή επίδοση και τις γνώσεις του υπαλλήλου. Ειδικά, προκειμένου περί εκπαιδευτικής άδειας στο εξωτερικό, απαιτείται πολύ καλή γνώση της γλώσσας της χώρας στην οποία πρόκειται να μεταβεί ο υπάλληλος.

3. Η άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, εάν ο υπάλληλος έχει λάβει υποτροφία από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Υποτροφία από άλλο ίδρυμα ή οργανισμό ημεδαπό, διεθνή ή αλλοδαπή κυβέρνηση για μετεκπαίδευση ή μεταπτυχιακή εκπαίδευση σχετιζόμενη με το αντικείμενο της υπηρεσίας του υπαλλήλου συνεκτιμάται για τη χορήγηση της άδειας. Η άρνηση χορήγησης της άδειας πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

4. Η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία. Σε περίπτωση φοίτησης σε προγράμματα ή κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών ή εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, η άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) ή τα τέσσερα (4) χρόνια αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια της υπηρεσίας του υπαλλήλου δεν μπορεί να χορηγηθεί σε αυτόν άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης πέρα των πέντε (5) ετών.

.....

Είδος άδειας	Διάστημα άδειας έως	Παρατηρήσεις
Άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης	2 έτη	
Άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης σε κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών διάρκειας δύο (2) ετών	3 έτη	
Άδεια υπηρεσιακής εκπαίδευσης σε κύκλους εκπόνησης διδακτορικής διατριβής	4 έτη	

Άρθρο 59 : Άδειες για επιμορφωτικούς ή επιστημονικούς λόγους

1. Άδειες μικρής χρονικής διάρκειας χορηγούνται υποχρεωτικά, μετά από αίτησή τους, σε υπαλλήλους που μετέχουν σε διαγωνισμούς για να πάρουν υποτροφία ή να εισαχθούν στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στην Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) ή για να επιλεγούν για φοίτηση σε κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών, σε αντικείμενα που ενδιαφέρουν την υπηρεσία.
2. Όμοιες άδειες μπορεί να χορηγούνται για συμμετοχή σε συνέδρια, συνδιασκέψεις, σεμινάρια και κάθε είδους συναντήσεις επιστημονικού χαρακτήρα, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, εφόσον η συμμετοχή κρίνεται συμφέρουσα για την υπηρεσία.
3. Οι άδειες των προηγούμενων παραγράφων χορηγούνται από τον οικείο υπουργό ή τη διοίκηση του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, κατά περίπτωση, μετά από γνώμη του άμεσου προϊστάμενου του υπαλλήλου, με αποδοχές για όλο το χρόνο κατά τον οποίο υπάλληλος μετέχει στο διαγωνισμό ή τις λοιπές δραστηριότητες. Στο χρόνο αυτόν προστίθενται οι ημέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του υπαλλήλου.

Άρθρο 60 : Άδειες εξετάσεων

1. Στους υπαλλήλους που είναι μαθητές, σπουδαστές ή φοιτητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί, σε σχολεία και ιδρύματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης, χορηγείται άδεια εξετάσεων με αποδοχές.

«2. Η άδεια εξετάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) εργάσιμες ημέρες κάθε έτος και χορηγείται συνεχώς ή τμηματικώς κατά την εξεταστική περίοδο που ζητά ο ενδιαφερόμενος. Οι άδειες εξετάσεων χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι δύο το πολύ εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο υπάλληλος εξακολουθεί να φοιτά. Για κάθε ημέρα εξετάσεων χορηγείται άδεια μίας (1) ημέρας.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 1 άρθρ. 5 Νομ. 4210/21-21 Νοεμ. 2013 (ΦΕΚ Α' 254), κατωτ. αριθ. 228.

Είδος άδειας	Διάστημα έως	Παρατηρήσεις
Άδειες εξετάσεων	10 ημέρες / έτος	Οι άδειες εξετάσεων χορηγούνται για το χρόνο φοίτησης και μέχρι δύο το πολύ εξάμηνα μετά τη λήξη του, εφόσον ο υπάλληλος εξακολουθεί να φοιτά.

Άλλοι λόγοι μη παρουσίας στην εργασία σύμφωνα με τον Υπαλληλικό Κώδικα και τον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων. (Νόμος υπ' αριθ. 3528/2007)

Άρθρο 99 : Θέση σε διαθεσιμότητα

1. Ο υπάλληλος τίθεται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας ή κατάργησης της θέσης του, σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.
2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων άρθρων, η πράξη θέσης του υπαλλήλου σε διαθεσιμότητα και η πράξη επαναφοράς του στην υπηρεσία, εκδίδονται από τον Υπουργό ή το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή, αν δεν υπάρχει, τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, μετά από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου.
3. Κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας παύει η άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, κύριων ή παρεπόμενων. Ο χρόνος της διαθεσιμότητας δεν υπολογίζεται για βαθμολογική εξέλιξη.

Άρθρο 100 : Διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας

1. Ο υπάλληλος τίθεται, αυτεπάγγελα ή με αίτηση του, σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας, όταν αυτή παρατείνεται πέρα από το μέγιστο χρόνο αναρρωτικής άδειας του άρθρου 54 του παρόντος, είναι όμως, κατά την εκτίμηση της υγειονομικής επιτροπής, ιάσιμη.

2. Η διαθεσιμότητα αρχίζει από τη λήξη της αναρρωτικής άδειας και δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) και για τα δυσίατα νοσήματα τα δύο (2) έτη.

3. Κατά το τελευταίο δίμηνο πριν από τη λήξη του ανώτατου ορίου διαθεσιμότητας οι επιτροπές των άρθρων 165 ή 167 υποχρεούνται, ύστερα από ερώτημα της υπηρεσίας, να γνωμοδοτήσουν για την ικανότητα του υπαλλήλου να επανέλθει στα καθήκοντα του. Αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με το άρθρο 153 του παρόντος. Ο υπάλληλος μπορεί να παραπεμφθεί προς εξέταση στην αρμόδια υγειονομική επιτροπή, ύστερα από αίτηση του ή αυτεπάγγελτα και πριν από το χρόνο λήξης της διαθεσιμότητας. Στην περίπτωση αυτή, αν η επιτροπή γνωματεύσει αρνητικά, ο υπάλληλος απολύεται υποχρεωτικά με τη λήξη του χρόνου της διαθεσιμότητας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31-35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους που τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω ασθένειας

Άρθρο 101 : Διαθεσιμότητα λόγω κατάργησης θέσης

1. Σε διαθεσιμότητα τίθεται αυτοδίκαια ο υπάλληλος του οποίου καταργήθηκε η θέση, εφόσον δεν μεταταγεί σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 154 του παρόντος.

«2. Η διαθεσιμότητα διαρκεί οκτώ (8) μήνες μετά την πάροδο των οποίων ο υπάλληλος απολύεται.»

Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 3 άρθρ. 90 Νομ. 4172/23-23 Ιουλ. 2013 (ΦΕΚ Α' 167), κατωτ. αριθ. 227. Με τη δε παρ. 6 ιδίου άνω άρθρ. 90 ορίστηκε ότι η διάταξη της παρ. 3 έχει εφαρμογή για τους τιθέμενους σε διαθεσιμότητα μετά την έναρξη ισχύος του άνω Νομ. 4172/2013.

«Ο υπάλληλος δεν απολύεται στην περίπτωση που εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος:

α) έχει εκδοθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 91 του ίδιου ως άνω νόμου Ανακοίνωση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ο υπάλληλος έχει υποβάλει σχετική αίτηση-υπεύθυνη δήλωση για τη μετάταξη/μεταφορά του έως την έκδοση των τελικών πινάκων διάθεσης και υπό την προϋπόθεση ότι θα συμπεριληφθεί σε αυτούς ή

β) αν εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος έχουν εκδοθεί ήδη τελικοί πίνακες διάθεσης από αρμόδιο όργανο και μέχρι της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της πράξης μετάταξης/μεταφοράς του.»

Το μέσα σε «» δεύτερο εδάφ. της παρ. 2 προστέθηκε με την παρ. 1 άρθρ. 40 Νομ. 4250/26-26 Μαρτ.2014 (ΦΕΚ Α' 74), Τομ. 1, Κεφ. Ε, Θέμα ζ, σελ. 116,31062, αριθ. 135.

Άρθρο 102 : Αποδοχές διαθεσιμότητας

1. Ο υπάλληλος κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας δικαιούται τα τρία τέταρτα των αποδοχών του.

2. Επιδόματα ασθένειας, που καταβάλλονται σε υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητας, εκπίπτουν από τις αποδοχές του υπαλλήλου, εφόσον η ασφάλιση του θεμελιώνεται και σε συνεισφορά του νομικού προσώπου.

Άρθρο 105 : Συνέπειες αργίας

1. Ο υπάλληλος ο οποίος τελεί σε κατάσταση αργίας απέχει από την άσκηση των κύριων και παρεπόμενων καθηκόντων του.

2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του. Το υπόλοιπο ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί σε αυτόν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχθεί αβάσιμη η υπόνοια για έκνομη διαχείριση, επιστρέφεται το μέρος των αποδοχών του που παρακρατήθηκε.

3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε πειθαρχική ποινή οριστικής παύσης για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 31 – 35 του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και κατά τη διάρκεια της αργίας.»

Το άρθρ. 105 που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο πρώτο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από την παρ. 6 άρθρ. 3 Νομ. 4325/11-11 Μαΐου 2015 (ΦΕΚ Α' 47), Τομ. 36, Κεφ. Ε, Θέμα α, αριθ. 42, σελ. 372,14.

Άρθρο 109 : Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβάλλονται στους υπαλλήλους είναι:

- α) η έγγραφη επίπληξη,
- β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές δώδεκα (12) μηνών,
- γ) η στέρηση του δικαιώματος για προαγωγή από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,
- δ) η στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής σε διαδικασία επιλογής προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου από ένα (1) έως πέντε (5) έτη,
- ε) η αφαίρεση της άσκησης των καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιουδήποτε επιπέδου για τη θητεία ή το υπόλοιπό της,
- στ) ο υποβιβασμός έως δύο (2) βαθμούς,
- ζ) η προσωρινή παύση από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες με πλήρη στέρηση των αποδοχών και

η) η ποινή της οριστικής παύσης, η οποία μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα: της παράβασης του άρθρου 107 παράγραφος 1α του παρόντος, της παράβασης καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους, της απόκτησης οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπάλληλου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο διαγωγής εντός ή εκτός υπηρεσίας, της παράβασης της υποχρέωσης εχεμύθειας, της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους ή πάνω από πενήντα (50) εντός μίας τριετίας, της εξαιρετικώς σοβαρής απείθειας, της άμεσης ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχής σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί, της εμμονής σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή. Επίσης, η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί στον υπάλληλο για οποιοδήποτε παράπτωμα αν κατά την προηγούμενη της διάπραξης του διετία του είχαν επιβληθεί τρεις (3) τουλάχιστον πειθαρχικές ποινές ανώτερες του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός ή κατά το προηγούμενο της διάπραξης του έτος είχε τιμωρηθεί για το ίδιο παράπτωμα με ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών ενός (1) μηνός.

2. Για την επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής σε υπάλληλο συνεκτιμώνται οι ιδιαίτερες συνθήκες τέλεσης του παραπτώματος, η εν γένει προσωπικότητα του υπαλλήλου, καθώς και η υπηρεσιακή του εικόνα όπως προκύπτει από το προσωπικό του μητρώο και τηρείται η αρχή της αναλογικότητας.

3. Όταν επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές των περιπτώσεων γ' έως ζ' της παραγράφου 1 και συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ. Όταν επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης και πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του παρόντος που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει επιπλέον διοικητική κύρωση από 10.000 έως 100.000 ευρώ.

4.α. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού. Για το παράπτωμα της περίπτωσης ι' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του υποβιβασμού εφόσον η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων υπερβαίνει τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους.

β. Για τα παραπτώματα των περιπτώσεων ιδ', ιε', ιστ', ιη', ιθ', κα', κβ', κδ' της παραγράφου 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη του προστίμου.

γ. Για τα λοιπά παραπτώματα μπορεί να επιβληθεί οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή.»

Το άρθρ. 109, που είχε αντικατασταθεί από το άρθρο δεύτερο Νομ. 4057/14-14 Μαρτ. 2012 (ΦΕΚ Α' 54), κατωτ. αριθ. 226, με το οποίο είχε αρχικά αντικατασταθεί το Μέρος Ε' του παρόντος στο σύνολό του, αντικαταστάθηκε και πάλι ως άνω από το άρθρ. 4 Νομ. 4325/11-11 Μαΐου 2015 (ΦΕΚ Α' 47), Τομ. 36, Κεφ. Ε, Θέμα α, αριθ. 42, σελ. 372,14.